[2022] 18 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.449

ਮੀਨਾ ਦੇਵੀ

ਬਨਾਮ

ਨੂਨੂ ਚੰਦ ਮਹਤੋ @ ਨੇਮਚੰਦ ਮਹਤੋ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7255)

ਅਕਤੂਬਰ 13, 2022

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, *1988: 140, 166* ਆਰਡਬਲਯੂ *171* ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਮੋਟਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ *12* ਸਾਲ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਮੌਤ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ *1,50,000/-* ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਕੇ *2,00,000/-* ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 'ਨਿਆਂਪੂਰਨ' ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਓਕੂਲਰ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸਮੇਤ *30,000/-* ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ *15* ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਘਾਟਾ *4,50,000/-* ਰੁਪਏ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ *50,000/-* ਰੁਪਏ ਜੋੜ ਕੇ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ *5,00,000/-* ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ *3,00,000/-* ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2014) 1** ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. **244: [2013] 10** ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. **793-**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2009) 14** ਐਸਸੀਸੀ **1: [2009] 10** ਐਸਸੀਆਰ **87;** ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2009) 6** ਐਸਸੀਸੀ **121: [2009] 5** ਐਸਸੀਆਰ **1098;** ਲਤਾ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2001) 8** ਐਸਸੀਸੀ **197: [2001] 1** ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ **578** ਐਮ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੀਪ ਚੰਦ ਸੂਦ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2001) 8** ਐਸਸੀਸੀ **151: [2001] 2** ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ **156;** ਕੁਰਵਨ ਅੰਸਾਰੀ @ ਕੁਰਵਨ ਅਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ **(2022)**

1 ਐਸਸੀਸੀ **317**; ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2003) 2** ਐਸਸੀਸੀ **274 : [2002] 4** ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ **499 -** ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਟੈਫ ਵੇਲ ਰਲੀ। ਬਨਾਮ ਜੈਨਕਿਨਜ਼, **1913** ਏਸੀ **1 -** ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

[2009] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. **87**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **4**
[2013] 10 ਪੂਰਕ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ.**793**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **4**
[2009] 5 ਪੂਰਕ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. **1098**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **4**
[2001] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. **578**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **9**
[2001] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. **156**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **9**
[2022] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. **317**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **10**
[2002] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. **499**	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ **13**

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7255

ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.10.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ 2013 ਦੇ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 16 ਵਿੱਚ।

ਡੀ. ਪੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਅਨੁਜ ਵਰਮਾ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੂਤੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਮੁਤਕਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਜੇ.ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ I

2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚਾ, ਅਰਥਾਤ; ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 29.7.2003 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਂਕੀ ਬਿਹਾਰੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੇਡਦੇ ਸਮੇਂ ਕਮਾਂਡਰ ਜੀਪ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਐਚ-11 ਏ 6894 ਅਤੇ ਧਨਬਾਦ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 140, 166 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 171 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ") ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ।

3. ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਗਿਰੀਡੀਹ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ.") ਨੇ 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਦਿੱਤਾ। 2013 ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 16 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਵਿੱਤੀ" ਅਤੇ "ਗੈਰ-ਵਿੱਤੀ" ਘਾਟੇ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਸੰਭਾਵਿਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ" ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2009)14** ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ.**1** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 'ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ' ਜੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2014) 1 ਐਸਸੀਸੀ 244 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਥਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਮੇਤ 30,000/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ **(2009) 6** ਐਸਸੀਸੀ. **121**. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

5. ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਮੁਤਕਰ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕਾਲਤਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਮਏਸੀਟੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

7. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ.

8. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੇਡਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਨਹਿਰੂ ਅਕੈਡਮੀ, ਗਿਰੀਡੀਹ ਰੋਡ, ਜਮਤਾੜਾ, ਡੁਮਰੀ ਵਿੱਚ 5 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚਾ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

9. ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 1997 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ 29 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਯਮੁਨਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲ ਦੀ ਰੇਲਿੰਗ ਤੋੜ ਕੇ ਵਾਹਨ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਆਈ.ਆਈ.ਐਨ.ਡੀ. ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਚਿਤ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਕੂਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲਤਾ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2001)8 ਐਸਸੀਸੀ 197 ਅਤੇ ਐਮਐਸ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੀਪ ਚੰਦ ਸੂਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2001)8 ਐਸਸੀਸੀ 151 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਤਾ ਵਧਵਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 5 ਤੋਂ 10 ਅਤੇ 10 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗਰਾਂਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੈਫ ਵੇਲ ਰਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਬਨਾਮ ਜੈਨਕਿਨਸ ***1913*** ਏਸੀ **1**, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨਸਨ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

> "... ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਮੀਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੱਥ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

[ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.]

ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਗਰਭਵਤੀ ਟੁਕੜੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰੇਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 14 ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ 19.7.1992 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਆਈ.ਆਈ.ਐਨ.ਡੀ. ਅਨੁਸੂਚੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਥਾਂ 30,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ 30,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭਾਵ 36 ਸਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ 15 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ 4,50,000/- ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੁਰਵਨ ਅੰਸਾਰੀ @ ਕੁਰਵਨ ਅਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2022) 1 ਐਸਸੀਸੀ 317 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 6.9.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 15 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ 3,75,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 5,75,000/- ਰੁਪਏ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। 4,70,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੰਕਲਪਿਕ ਆਮਦਨ ਹੈ। ਐੱਮ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐੱਮ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। 30, 000/- ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਅਤੇ ਕੁਰਵਨ ਅੰਸਾਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 ਅਤੇ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 25,000/- ਰੁਪਏ

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਭਾਵ 12 ਸਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਚੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਲਾ ਵਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸਮੇਤ 30,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 15 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 4,50,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 50,000/- ਰੁਪਏ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਭਾਵ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ 'ਤੇ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ 3,00,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ।

14. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 274 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ / ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 'ਨਿਆਂਪੂਰਨ' ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

15. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ 3,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਵਿਆਜ @ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 - ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrol. No. P/956/2016

–